

Kriivarin päiväkodin toimintasuunnitelma

2025-2026

Sisällys

1. Päiväkodin tiedot
 2. Ryhmien tiedot
 3. Varhaiskasvatusyksikön johtaminen
 - Oman yksikön palaverikäytännöt ja muut rakenteet
 4. Arvot
 - Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
 - Varhaiskasvatuksen arvot
 - Miten arvot näkyvät päiväkodin toiminnassa
 5. Varhaiskasvatuksen toimintaa ohjaavat pedagogiset painopistealueet
 - Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa
 - Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
 - Leikki
 - Lapsen osallisuus
 - Kieli- ja kulttuuritietoisuus
 - Varhaiserityiskasvatus Paimiossa
 6. Varhaiserityiskasvatus Paimiossa
 7. Kestävä elämäntapa
 8. Toiminnan arviointi ja kehittäminen
 - Arvioinnin vuosikello
 - Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)
 - Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (Valssi)
 - Päiväkodin vahvuudet ja kehittämiskohteet (Valssi)
 - Asiakastyytyväisyyskyselyistä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet
 9. Yhteistyö
 10. Lukuvuoden tapahtumat ja retket
 11. Työhyvinvointi
 - Henkilöstön osaaminen ja koulutus
 - Työterveys
 - Hyvinvointi ja työn imu
- LIITTEET:
- Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma
 - Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
-

1. PÄIVÄKODIN TIEDOT

Osoite: Mauritzintie 13, 21530 Paimio

Johtajan yhteystiedot:

Jaana Lehtola, 024745435

Varajohtajan yhteystiedot:

Tarja Kantola, 024745426

Kveon yhteystiedot:

Tiina Mikkola, 024745195

2. RYHMIEN TIEDOT

Nimi: Hippiäiset

Lasten ikäjakauma ja lukumäärä: 0-3 vuotiaat, 12 lasta

Henkilöstöresurssi: yksi varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi lastenhoitajaa, päiväkotiapulainen

Nimi: Västäräkit

Lasten ikäjakauma ja lukumäärä: 3-5 vuotiaat, 21 lasta

Henkilöstöresurssi: 2 varhaiskasvatuksen opettajaa, yksi lastenhoitaja ja yksi varhaiskasvatuksen avustaja

Nimi: Pääskys

Lasten ikäjakauma ja lukumäärä: 3-6 vuotiaat, 20 lasta. Esiopetusryhmässä 13 lasta.

Henkilöstöresurssi: kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, yksi lastenhoitaja, yksi velho sekä yksi ryhmää avustava lastenhoitaja

3. VARHAISKASVATUSYKSIKÖN JOHTAMINEN

Varhaiskasvatuksen kehittämisestä vastaa varhaiskasvatusjohtaja yhteistyössä päiväkodin johtajin kanssa. Varhaiskasvatuksen päätöksenteko tapahtuu Vakajoryssä. Päiväkodin johtaja vastaa johtamansa yksikön pedagogiikasta, laadusta ja tuloksellisuudesta yhdessä apulaisjohtajan kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee päiväkodin johtajaa pedagogiikan johtamisessa.

- Päiväkodin pedagogiikan ja työntekijöiden pedagogisen osaamisen johtaminen
- Työntekijöiden ammatillinen ohjaus ja henkilöstöhallinto
- Talousjohtaminen ja oman yksikön budjetista vastaaminen
- Turvallisuusjohtaminen
- Työhyvinvoinnin ja työyhteisön toimivuuden johtaminen
- Inklusiivinen toimintakulttuurin johtaminen, mikä edistää tasa-arvoa ja lapsen osallisuutta
- Tiimin pedagogiikasta ja toimivuudesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja
- Palaverikäytännöt ja rakenteet varmistavat toimintakulttuurin kehittämisen

Kriivarin päiväkodin palaverikäytännöt ja muut rakenteet

- Talon palaveri kerran viikossa maanantaisin.
- Ryhmien tiimipalaverit kerran viikossa: Hippäisillä keskiviikkoisin, västäräkeillä torstaisin ja pääskysillä tiistaisin.
- Kveon ja johtajan tiimipalaveri noin kerran kuukaudessa.
- Opettajien ja hoitajien palaverit vähintään kerran syksyllä ja kerran keväällä.
- Iltapalaveri pidetään tarvittaessa.
- Kehittämispäivät tammikuussa ja kesäkuussa.
- Työvuorosuunnittelussa pyritään huomioimaan työntekijöiden toiveet vapaapäivistä ja lomista. Pääsääntöisesti työvuorot noudattavat samaa kaavaa (esimerkiksi aamu-ilta-väli), jotta työntekijät voivat ennakoida ja suunnitella omia menojaan sen mukaisesti.
- Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa ryhmän toiminnan suunnittelusta ja tiimin toimivuudesta. Joka kaudelle laaditaan tiimisopimus, missä sovitaan kunkin tiimin jäsenen vastuualueet omiin vahvuuksiin pohjaten.

4. ARVOT

- Paimion kaupungin arvot, missio ja visio
- Varhaiskasvatuksen arvot
- Miten arvot näkyvät päiväkodin toiminnassa

Paimion kaupungin arvot, missio ja visio

Paimion kaupungin arvot ovat:

Paimio on ihmisläheinen, yrittäjyyttä tukeva, ympäristöystävällinen ja turvallinen kaupunki

Ihmisläheisyys; turvalliset ja sensitiiviset aikuiset, lämmin vuorovaikutus, lapsilähtöisyys.

Suosimme Paimiolaisia palveluita ja tarjoamme paikallisille yrittäjille laadukasta varhaiskasvatuspalvelua. Vahvistamme lasten valmiuksia yrittäjyyteen esimerkiksi osallisuuden, sinnikkyuden ja luovuuden harjoittelun kautta. Ympäristökasvatus on tärkeä osa Paimio varhaiskasvatusta.

Missionamme eli toiminta-ajatuksenamme on:

Paimion kaupunki mahdollistaa hyvän elämän.

Paimion varhaiskasvatus luo perustan hyvälle elämälle tarjoamalla jokaiselle lapselle turvallisen, osallistavan ja kasvua tukevan ympäristön. Toimintamme perustuu lapsen arvostamiseen, yhteisöllisyyteen ja laadukkaaseen pedagogiikkaan, jossa lapsi saa kasvaa omana itsenään, oppia uteliaasti ja kokea olevansa tärkeä osa yhteisöä.

Työn visiona eli tavoitetilana on:

Vuonna 2026 Paimio on maakunnan vetovoimaisin kaupunki, joka tunnetaan kulttuuristaan sekä laadukkaista palveluistaan.

Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, jossa lapsen osallisuus, hyvinvointi ja oppiminen ovat keskiössä. Paimion varhaiskasvatus rakentuu vahvasta yhteisöllisyydestä, kulttuurista ja arjen pedagogiikasta, mikä tukee lasten kasvua ja kehitystä monipuolisesti.

Varhaiskasvatuksen arvot

Turvallisuus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on varmistaa hyvän ja turvallisen lapsuuden toteutuminen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Lapsella on oikeus kehittää taitojaan ja tehdä valintoja sukupuolesta, syntyperästä, kulttuuritaustasta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta.

Läsnäolo ja sensitiivisyys

Aikuiset ovat aidosti läsnä ja kohtaavat lapsen sensitiivisesti. Lasten aloitteisiin ja tarpeisiin vastataan.

Lapsilähtöisyys

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omana itsenään. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioonotetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään.

Miten arvot näkyvät Kriivarin päiväkodin toiminnassa

Turvallisuus: Rajat ja säännöt ovat kaikille samat, myös aikuisille. Pihäsäännöt on yhdessä keskustellen sovittu ja kirjattu. Pienryhmät muodostetaan siten, että jokaisella on ryhmässä turvallinen olo. Luodaan yhdessä lämmin oppimisympäristö, missä jokainen lapsi saa olla oma itsensä.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus: Kaikki otetaan huomioon yhtälailla, jokaisella lapsella oma tyyliinsä, miten hän haluaa että hänet kohdataan. Kaveria ei jätetä, vaan kaikki otetaan mukaan leikkeihin. Lapset kannustavat toisiaan toimimaan oikein ja sääntöjen mukaan. Kannustetaan leikkimään kaikenlaisia leikkejä (sukupuolesta riippumatta). Jokainen hyväksytään omana itsenään ja kaikki saa osallistua toimintaan omien kykyjensä mukaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusuunnitelmassa tavoitteeksi on asetettu kirjallisuuden monimuotoistaminen; päivitämme päiväkodin kirjallisuutta ja hankimme kirjoja, joissa esiintyy erilaisia perheitä ja ihmisiä.

Läsnäolo ja sensitiivisyys: Aikuiset leikkivät lattialla lasten kanssa. Yritetään nähdä lapsen käytöksen taakse. Empaattinen vuorovaikutus on tärkeää, aikuinen lukee tilannetta, mitä lapsi milloinkin tarvitsee. Aikuinen on herkkänä lapsen tunnetiloille; joskus lapsi tarvitsee läheisyyttä, silytystä ja syliä, kun taas joskus hän ei halua, että häntä kosketaan. Ohjeistuksia annetaan sensitiivisesti, tilanteen mukaan. Huomataan milloin lapsi on kuormittunut, eikä pysty toimimaan tilanteessa ja annetaan mahdollisuus rauhoittumiseen.

Lapsilähtöisyys: Lasten mielenkiinnonkohteita selvitetään mm. Haastattelemalla heitä. Lasten kanssa käydään kesy-keskustelu missä selvitetään mitä he haluavat oppia ja mitkä keinot auttavat heitä siinä. Lasten kanssa pidetään palavereja, missä he pääsevät ilmaisemaan mielipiteensä ja suunnittelemaan toimintaa. Palavereissa käytetään apuna esim. Kuvia ja lapset saavat äänestää eri vaihtoehtoista (esim. näyttämällä peukku ylös tai alas). Lasten mielenkiinnonkohteita selvitetään havainnoimalla heidän leikkejään, niissä toistuvia asioita ja mistä lapset innostuvat ja kiinnostuvat. Lapset suunnittelevat yhdessä, miten he haluavat juhlistaa syntymäpäiviä.

5. VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAA OHJAAVAT PEDAGOGISET PAINOPISTEALUEET

- Inklusiivinen varhaiskasvatus
- Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen
- Leikki
- Lapsen osallisuus
- Kieli- ja kulttuuritietoisuus
- Näin toteutuu päiväkodissa

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa

Inklusiivinen varhaiskasvatus tarkoittaa sitä, että kaikki lapset, heidän erilaisista taustoistaan ja tarpeistaan riippumatta, otetaan mukaan yhteiseen toimintaan. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus oppia, osallistua ja kokea yhteenkuuluvuutta. Tärkeää on riittävä tuki, yhdenvertaisuus ja yhdessä oppiminen.

Inklusiivisuus Paimion varhaiskasvatuksessa tarkoittaa:

- Kuvatuki on näkyvillä ryhmätiloissa
 - Toimimme joustavissa pienryhmissä
 - Leikissä otetaan kaikki mukaan
 - Henkilökunta käyttää selkeitä ja lyhyitä ohjeita
 - Tilat ovat esteettömiä ja muunneltavia lasten tarpeisiin
 - Lapsille järjestetään mahdollisuus rauhoittumiseen ja aistikuorman vähentämiseen
 - Oppimista tuetaan monipuolisia menetelmiä ja toimintatapoja käyttäen, huomioiden erilaiset tavat oppia
 - Ryhmissä on selkeä päivästrukturi
 - Huoltajayhteistyötä rakennetaan päivittäisillä kohtaamisile
 - Tiimeissä arvioidaan toimintaa inklusion näkökulmasta
-

Oppimisympäristöt ja niiden kehittäminen

Leikki

Leikki on lapsen luontainen tapa oppia, ilmaista itseään ja rakentaa sosiaalisia suhteita. Varhaiskasvatuksessa leikkiä tuetaan tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia, huomioimalla yksilöllisyys ja kulttuuritausta sekä rikastamalla leikkiä luovin menetelmin. Aikuisen rooli on havainnoida, dokumentoida ja ohjata leikkiä sensitiivisesti, lapsen aloitteita ja ideoita kunnioittaen. Jokaisella lapsella on oikeus osallistua leikkiin omalla tavallaan.

- Leikkiympäristöt ja välineet ovat tarkoituksenmukaisia ja ne tukevat monipuolisia leikkejä.
 - Leikkiin voi osallistua yksin, pareittain tai ryhmässä, ilman rajoituksia sukupuolen, iän tai taito- ja kehitystason mukaan.
 - Leikissä ja leikkivälineiden valinnoissa huomioidaan moninaisuus.
 - Aikuinen seuraa leikkiä aktiivisesti, dokumentoi havaintoja ja hyödyntää niitä pedagogisessa suunnittelussa. Dokumentointi tekee näkyväksi lasten ajattelua ja kiinnostuksen kohteita.
 - Aikuinen osallistuu leikkiin hienovaraisesti, tukee vuorovaikutusta ja auttaa ristiriitojen ratkaisemisessa.
 - Digitaalisia välineitä käytetään leikin tukena, ei sen korvikkeena. Tabletilla voidaan kuunnella satu, joka rikastuttaa lasten leikkiä.
 - Leikissä hyödynnetään monipuolisia oppimisympäristöjä.
-

Osallisuus

Osallisuus tarkoittaa lapsen oikeutta vaikuttaa omaan arkeensa, tulla kuulluksi ja nähdyksi. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana, jonka ajatukset, ideat ja kiinnostuksen kohteet ohjaavat toimintaa. Osallisuus toteutuu sekä yksilöllisesti että yhteisöllisesti ja jokaisella lapsella on oikeus osallistua omista lähtökohdistaan käsin.

- Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja arviointiin ikä- ja kehitystason mukaisesti.
- Toiminnan suunnittelun perusteena ovat lasten ihmetykset, kysymykset ja leikit.
- Leikki, projektit ja teemat rakentuvat lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta.
- Lapset voivat osallistua dokumentointiin esimerkiksi valokuvien, piirroksien tai kertomuksien.
- Aikuiset kuuntelevat lasten ajatuksia, ideoita ja toiveita arjen tilanteissa.
- Ryhmässä harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, tunteiden säätelyä ja toisten huomioimista, mikä auttaa lasta kiinnittymään yhteisöön.
- Päivittäiset rutiinit tukevat lasten aktiivista osallistumista ja päätöksentekoa.
- Materiaalit ja välineet ovat lasten saatavilla, mikä tukee heidän omatoimisuutta.

Kieli- ja kulttuuritietoisuus

Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa ymmärretään kielen keskeinen merkitys lasten oppimiselle, kehitykselle, vuorovaikutukselle ja identiteetille sekä toimitaan varhaiskasvatuksen inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

- Varhaiskasvatuksen henkilöstö ymmärtää olevansa kielellisiä malleja lapsille ja kannustaa sensitiivisesti lapsia monipuoliseen kielenkäyttöön.
 - Vanhempia kannustetaan puhumaan lapselle kotona omalla äidinkielellä. Vanhempia kannustetaan lainaamaan kirjastosta oman äidinkielellä kirjoitettuja kirjoja.
 - Ryhmässä olevien lasten kieli- ja kulttuuritausta huomioidaan ryhmän toiminnassa. Vanhempien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Tarvittaessa käytetään tulkkipalveluja ymmärtämisen varmistamiseksi. Suomalainen kulttuuriperintö on vahvasti esillä ryhmän toiminnassa.
 - Suomen kielen oppimisen seurannassa ja tukemisessa voidaan käyttää Kielipedaa työvälineenä.
 - Lasten osallisuuden, ymmärretyksi tulemisen ja kielen oppimisen tukena käytetään Paimiossa Roihuset-materiaalia sekä kuvatukea arjessa. Kielinuppu-sovellus rikastaa kielen oppimista musiikin keinoin.
 - Kielen oppimista tuetaan suunnitelmallisesti esimerkiksi ottamalla käyttöön kieli- ja kulttuuritietoinen vuosikello.
 - Tavoitteena on lukea lapsille vähintään yksi kirja päivässä.
-

Miten toteutuu Kriivarin päiväkodissa

- Kriivarin päiväkodissa tämän kauden teemana on musiikkikasvatus; sidomme toimintaa ja projekteja musiikin ja draaman avulla yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.
- Lasten mielipide toiminnasta selvitetään esimerkiksi Kesy-menetelmää hyödyntäen.
- Tiimipalavereissa käydään läpi havainnot lasten toiminnasta ja suunnitellaan toimintaa lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan.
- Roihuset on isompien ryhmissä käytössä viikottain, pienten ryhmässä joka toinen viikko.
- Ryhmissä käytetään Kielinuppusovellusta.
- Kuvatuki on vahvasti käytössä kaikissa ryhmissä. Päiväjärjestys on kuvitettu, leikkitaulut ohjaavat kuvien avulla leikinvalintaa ja kuvat auttavat lapsia myös siirtymätilanteissa.
- Tukiviittomat ovat käytössä kielen tukena arjen eri tilanteissa.
- Pienten ryhmässä on lisäksi laulupuu, mistä lapset saavat käydä itse näyttämässä, minkä laulun he haluavat laulaa.

6. VARHAISERITYISKASVATUS PAIMIOSSA

Lapsella on oikeus saada oikea-aikaista yleistä, tehostettua tai erityistä tukea heti, kun tuen tarve havaitaan. Riittävän varhaisella ja oikein kohdennetulla tuella ehkäistään ongelmien syntymistä, kasvamista ja monimuotoistumista.

- Paimion kaupungissa työskentelee kolme konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (kveo), joille on määriteltä omat toiminta-alueet. Kveot toimivat erityispedagogiikan asiantuntijoina, ohjaten ja konsultoiden henkilökuntaa lasten tukea kokevissa asioissa ja vastaavat erityisopetuksesta omalla alueellaan. Kveot osallistuvat lasten tuen tarpeiden arviointiin, tukitoimien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä monialaiseen yhteistyöhön.
 - Tällä toimintakaudella päiväkodeissa työskentelee kaksi ryhmässä toimivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa (veo), jotka toimivat pienennetyissä ryhmissä antaen kokoaikaista erityisopetusta.
 - Paimiossa työskentelee varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajia, velhoa. Velhojen tarkoituksena on mallintaa inklusiivista tapaa toimia tuen tarpeisten lasten kanssa. Tällä toimintakaudella varhaiserityiskasvatuksessa toimii yhdeksän velhoa. Tarvittaessa ryhmässä toimii lisäksi avustavaa henkilökuntaa.
-

Kolmitasoinen tuki varhaiskasvatuksessa

Yleinen tuki	Tehostettu tuki	Erityinen tuki
Kaikille lapsille yksilöllisesti ja yhteisöllisesti suunniteltuna tarpeen mukaan		
Muodostuu yksittäisistä tuen muodoista	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan säännöllisesti ja tarvittaessa samanaikaisesti	Muodostuu useista tuen muodoista, joita toteutetaan kokoaikaisesti
Intensiteetiltään matalaa	Intensiteetiltään voimakkaampaa	Intensiteetiltään voimakasta
Pääsääntöisesti lyhytkestoista, mutta voi kestää myös pidempään	Lyhytkestoista tai pidempään jatkuvaa	Jatkovaa
Mahdollisista tukipalveluista tehdään hallintopäätös	Tehostetun tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)	Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös (ml. tukipalvelut)
Laadukas varhaiskasvatuksen toiminta		

Tuen eri muodot varhaiskasvatuksessa

Pedagogiset tuen muodot

Toistuvien toimintojen sekä lapselle selkeän ja ennakoitavan päivärutmin luominen

Oppimisympäristöihin liittyvät ratkaisut

Sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat

Yhteisiä ja johdonmukaisia pedagogisten ja erityispedagogisten työtapojen ja menetelmien käyttöä

Toimintatavat, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää

Esteettömyys – pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut

Rakenteelliset tuen muodot

Henkilöstön osaamisen ja erityispedagogisen osaamisen lisääminen

Ryhmän lapsimäärän pienentäminen, pien- tai erityisryhmä

Henkilöstön mitoitukseen ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut sekä niiden muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan

Varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustamispalvelut, apuvälineiden käyttäminen, veon opetus ja konsultaatio

Hoidolliset tuen muodot

Menetelmiä ja toimintatapoja, joilla vastataan lapsen tarvitsemaan hoitoon, hoivaan ja avustamiseen

Terveystuhoollisten tarpeiden huomiointi esimerkiksi lapsen pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyvät avustamisen tarpeet ja apuvälineet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esim. ohjauksen ja konsultaation osalta

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

Rakenteelliset tuen muodot mahdollistavat tarvittaessa

7. KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA

Lasten vahvaa ja myönteistä luontosuhdetta sekä kokonaisvaltaista kehitystä tuetaan varhaiskasvatuksessa monipuolisesti

1. Luontosuhteen vahvistaminen:

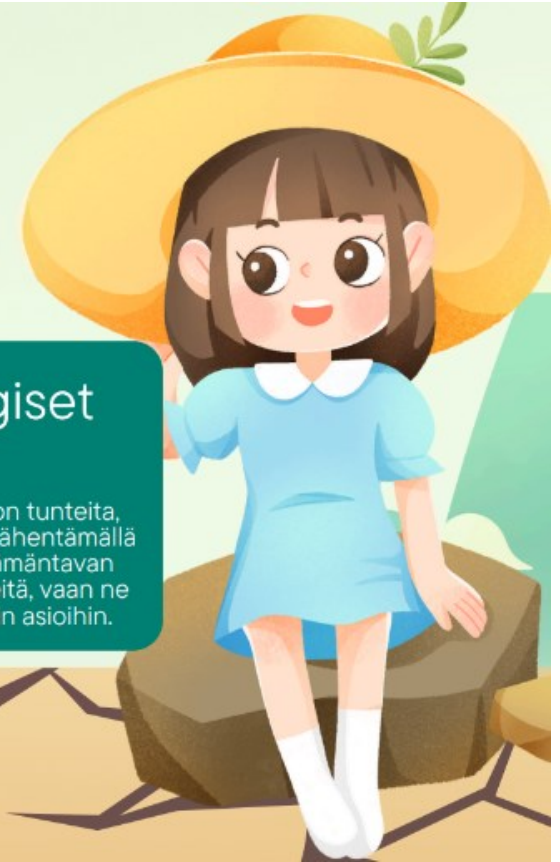
- Lapsena syntynyt suhde luontoon on kestävä perusta ympäristön kunnioittamiselle ja arvostamiselle koko elämän ajan.
- Positiiviset kokemukset ulkona luonnossa herättää uteliaisuutta luonnon monimuotoisuutta kohtaan, joka vaikuttaa haluun suojella luontoa

2. Ympäristötietoisuuden ja vastuullisuuden tukeminen:

- Lapset oppivat, että jokaisen toiminnalla on vaikutusta ympäristöön ja se auttaa ymmärtämään, miksi on tärkeää kierrättää, säästää vettä ja energiaa, ja pitää huolta luonnosta.
- Myönteiset valinnat kestävä tulevaisuuden hyväksi.

3. Ilo, oppiminen ja ekologiset elämäntavat:

- Luonnossa on mahdollisuus leikkiä, oppia ja kokea ilon tunteita,
- Esim., kierrättämällä, kasvattamalla omia kasveja tai vähentämällä kertakäyttömuovia – voi opettaa lapsille kestävä elämäntavan perusperiaatteita. Ne eivät ole vain opetuksen välineitä, vaan ne lisäävät myös lasten kiinnostusta ympäristöön liittyviin asioihin.

Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2022-2026 toteutuminen varhaiskasvatuksessa

Viisas liikkuminen:

- Lapsille annetaan liikennekasvatusta ja retkiä suunniteltaessa huomioidaan bussien täyttöaste.

Kestävät hankinnat:

- Hankintoja tehtäessä valitaan laadukkaat, kestävät ja ympäristöystävälliset materiaalit. Hankintoja suunniteltaessa huomioidaan jo olemassaolevat materiaalit ja kierrätys.

Resurssiviisaus ja materiaalikierto:

- Kierrätys otetaan osaksi lasten arkea. Lapsille opetetaan resurssiviisas elämäntapa, esimerkiksi sähkön ja veden säästäminen.

Luonnon monimuotoisuuden suojeleminen:

- Päiväkodeissa retkeillään säännöllisesti lähiluontoon, jossa tutkitaan ja ihmetellään luonnon monimuotoisuutta sekä pohditaan luonnon suojelemista.

Toimintakulttuurin muutos:

- Ympäristökasvatusyhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa. Voidaan esim. lainata kirjastosta aiheeseen liittyviä kirjoja ja retkireppuja.
-

Miten toteutuu Kriivarin päiväkodissa

- Metsäretkillä käydään viikoittain. Lapsia opetetaan kunnioittamaan luontoa ja heidän kanssaan keskustellaan luonnon monimuotoisuudesta.
- Keskustaan suuntautuvilla retkillä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Föliä ja tilataan ryhmälle sopivan kokoinen auto. Jos kuljetukseen jää tilaa, voidaan mukaan retkelle ottaa muiden ryhmien lapsia tai perhepäivähoitajia.
- Askarteluissa hyödynnetään luonnonmateriaaleja sekä kierrätysmateriaaleja.
- Päiväkodin jätteet kierrätetään ja lapsille opetetaan kierrätystä.
- Hankinnoissa huomioidaan materiaalien kestävyys ja hankintoja tehtäessä selvitetään ensin, löytyykö jostain toisesta päiväkodista jo tarvittava asia.
- Lapsille opetetaan veden- ja sähkönsäästämisen tapoja, hana suljetaan käsienpesun jälkeen ja valot sammutetaan kun mennään ulos.
- Siirrytään käsipapereista käsipyyhkeiden käyttöön.

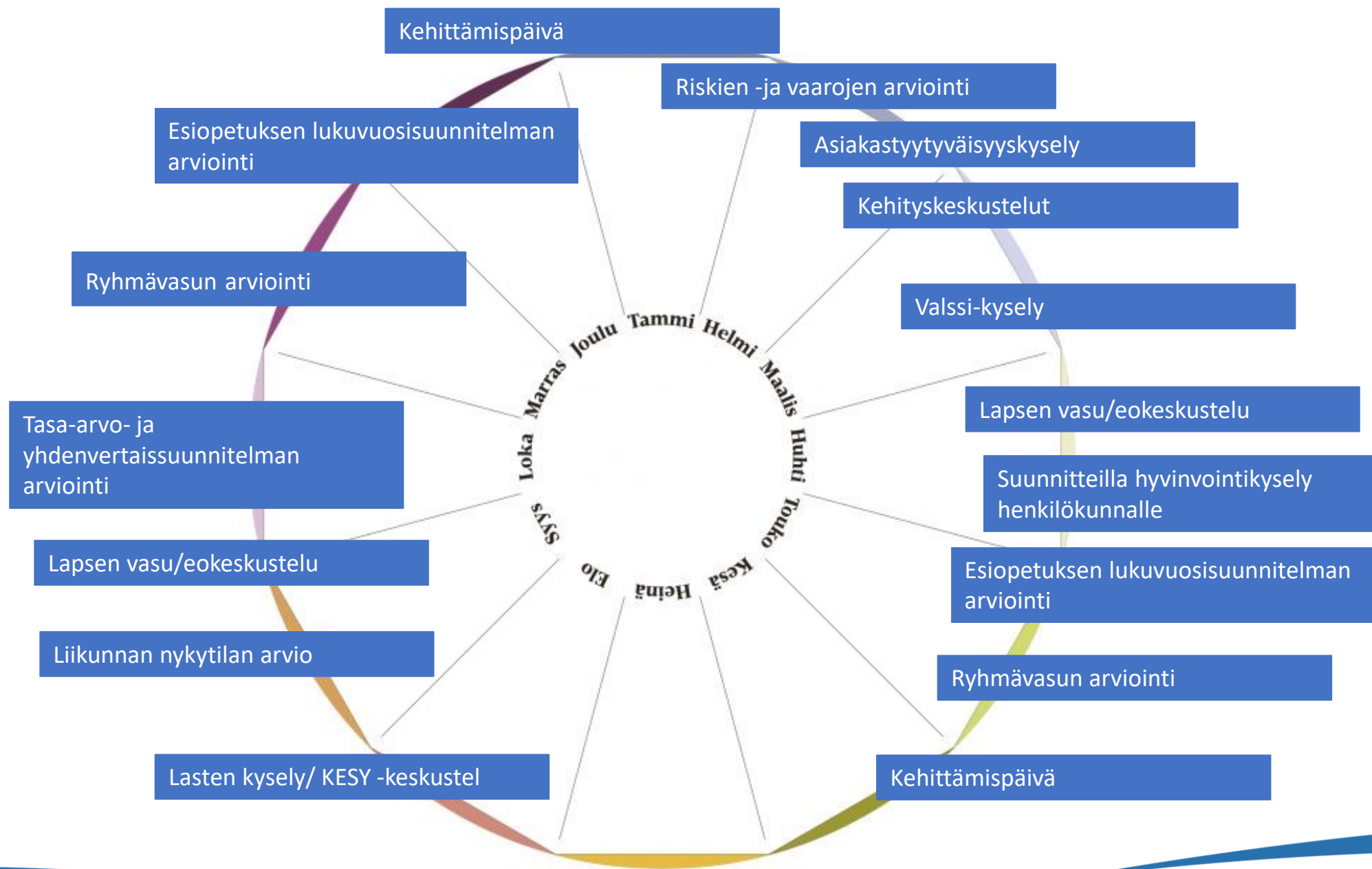

8. TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

- Arvioinnin vuosikello
- Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)
- Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (valssi)
- Päiväkodin vahvuudet ja kehittämiskohteet (Valssi)
- Asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet

Arvioinnin vuosikello

Valssi, kansallinen laadunarviointijärjestelmä (Karvi)

Valssi on kansallinen laadunarviointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän arviointitehtävässään. Arvioinnin apuna ovat tutkimusperustaiset lomakkeet. Paimion varhaiskasvatuksessa otettiin Valssi käyttöön vuonna 2024, jolloin kehittämisen kohteeksi valittiin leikki. Paimion varhaiskasvatus on valittu Karvin tiedonkeruun otantaan.

- Keväällä 2025 henkilöstöltä kerättiin tietoa vastavuoroisen- ja kielellisen vuorovaikutuksen osalta.
- Hanketta varten on palkattu hankekoordinaattori Maria Kerkkänen, jonka tehtävä on juurruttaa Valssi osaksi Paimion varhaiskasvatusta
- Tavoitteena on ollut kehittää arviointiprosesseja ja valmistella Valssilla toteutettavia arviointeja osaksi toimintaa

Paimion varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma (valssi)

**Lisätään
kirjojen,
lorujen ja
satujen
lukemista**

**Hyödynnetään
monipuolisesti
kirjaston
tarjontaa**

**Käytetään
luovasti
erilaisia
draaman
keinoja**

**Luodaan
rauhallisia
oppimis-
ympäristöjä ja
toimitaan
pienryhmissä**

**Harjoitellaan
yhdessä
leikkiä ja
vuorovaikutus-
taitoja**

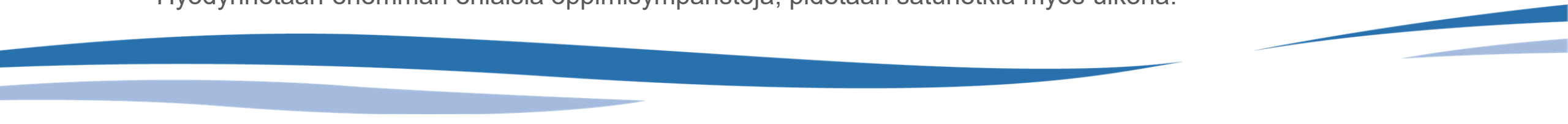
**Jaetaan
osaamista
pedagogisissa
kahviloissa**

Kriivarin päiväkodin vahvuudet ja kehittämiskohteet (Valssi)

Vahvuudet:

- Kolmen ryhmän päiväkodissa on toimintaa yli ryhmärajojen. Lapset ja aikuiset tuntevat toisensa.
- Henkilöstö on ammattitaitoista, sitä on riittävästi ja se on pysyvää.
- Päiväkodissa on myönteinen ja turvallinen ilmapiiri, jossa vuorovaikutukseen on aikaa ja se on kiireetöntä. Aikuiset ovat läsnä ja saatavilla.
- Lasten osallisuutta tuetaan hyvin.
- Asioita sanoitetaan, lasten kanssa keskustellaan.
- Kielellisen vuorovaikutuksen tukena käytetään vahvasti kuvatukea.
- Kirjoja, satuja ja tarinoita käytetään monipuolisesti. Lasten kanssa luetaan runoja ja riimitellään.

Kehittämiskohteet:

- Annetaan aikaa asioiden kehittämiseen.
 - Lisätään osallistavaa dokumentointia lasten kanssa (tekstien tuottamista ja tarinankerrontaa).
 - Tietoista kielellistä kehittämistä: lisätään tukiviittomien käyttöä arjessa.
 - Hyödynnetään enemmän kirjastoa. Tarvitaan uusia kirjoja lisää.
 - Hyödynnetään enemmän erilaisia oppimisympäristöjä; pidetään satuhetkiä myös ulkona.
-

Kriivarin päiväkodin asiakastyytyväisyyskyselystä nousseet vahvuudet ja kehittämiskohteet 2025

Vastaajien määrä 21. Lapset viihtyvät varhaiskasvatuksessa erittäin hyvin (65%), hyvin (20%) ja kohtalaisesti (15%). Lapsi otetaan aamuisin vastaan lämpimästi (62%), lapsi huomioiden (24%) tai vaihdellen (14%). Ilmapiiri koetaan lämpimänä (48%), rentona (43%) ja neutraalina (9%). Vuorovaikutus henkilökunnan kanssa on luontevaa (57%), kannustavaa (33%), passiivista (5%) tai vaihtelevaa (5%). Yhteydenotto päiväkodin johtajaan on sujuvaa (74%) ja miellyttävää (26%). Lasten mielenkiinnonkohteet otetaan huomioon monipuolisesti (66%), erittäin monipuolisesti (24%), yksipuolisesti (5%) tai vaihtelevasti (5%). 75% vastaajista on erittäin tyytyväisiä lapsensa varhaiskasvatukseen, 20% on tyytyväisiä ja 5% ei tyytymättömiä eikä tyytyväisiä.

Vahvuudet:

- Toiminta on monipuolista, joustavaa ja lapsilähtöistä.
- Lapset viihtyvät hyvin.
- Tunnelma on positiivinen, työntekijät ovat iloisia ja vuorovaikutus on helppoa.
- Työtä tehdään sydämellä. Henkilökunnan jäsenet ovat ihania, lämpimiä, pedagogisia ja päteviä.

Kehittämisenkohteet:

- Sijaiset eivät esittele itseään.
 - Voisi kertoa enemmän lasten päivästä. Päivästä kerrotaan vain yleistasolla.
 - Toivotaan enemmän ulkoilua (säällä kuin säällä) ja pöytäpuuhia.
 - Ei yhtään ruutuaikaa.
-

9. YHTEISTYÖ

- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö
- Neuvolan / Varhan kanssa tehtävä yhteistyö
- Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö
- Muut yhteistyötahot

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö:

- Tuonti- ja hakutilanteessa keskustellaan lapsen kuulumisista.
 - Viestintä tapahtuu Wilman ja jatkossa Daisyn kautta.
 - Yhteistyö on erityisen tärkeää siirtymävaiheissa. Lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa, varhaiskasvatuspaikkaa vaihtaessa sekä esiopetukseen siirryttäessä.
 - Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu käydään syksyllä, arvioidaan keväällä ja aina tarvittaessa.
 - Keskusteluissa käytetään tarvittaessa tulkkia.
 - Yhteistyö huoltajien kanssa on erityisen tärkeää lapsen tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. Tuki suunnitellaan yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
 - Huolen herätessä käydään keskustelua huoltajien kanssa ja tarvittaessa otetaan yhteyttä tarvittaviin tahoihin ja ohjataan huoltajia oikeiden palveluiden piiriin.
 - Huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
 - Huoltajien keskinäinen verkostoituminen ja yhteinen toiminta mahdollistetaan erilaisissa tilaisuuksissa.
-

Neuvolan/ Varhan kanssa tehtävä yhteistyö:

- ICF-lomakkeet täytetään yhdessä huoltajan kanssa keskustellen kaikista neljä ja viisi vuotta täyttävillä. Lomake toimitetaan neuvolaan viikkoa ennen käyntiä. ICF-lomakkeesta tulee palaute päiväkodille.
- Konsultaatiopyynnön kuntoutustyöryhmälle voi tehdä koska tahansa ja minkäikäiselle tahansa. Sillä voi pyytää lääkärin, psykologin, puheterapeutin tai toimintaterapeutin arvion lapselle. Lomake tehdään yhteistyössä erityisopettajan kanssa.
- Tarvittaessa tehdään yhteistyötä lastensuojelun kanssa.

Kirjaston kanssa tehtävä yhteistyö:

Varhaiskasvatus on mukana kirjaston koordinoimassa Lukutaidon-palikat hankkeessa. Sen tavoitteena on kehittää lasten kielellisiä taitoja ja kirjastoaktiivisuutta, minkä pohjalta on kehitetty yhteistyömalli, joka on menossa lautakuntaan hyväksyttäväksi. Hankkeeseen on valittu työryhmä, johon kuuluu myös varhaiskasvatuksen henkilöstöä.

- Esiopetusikäisten ohjatut kirjastovierailut
 - Kirjastovastaava nimetty jokaisesta päiväkodista
 - Lukudiplomi 0–6-vuotiaille
 - Eteiskirjastoja päiväkodeissa
 - Hubletien lainaus kirjastosta päiväkoteihin ja perhepäivähoitoon
 - Kirjastoleikkipakettien, kirjastokassien ja satusalkkujen lainaus
 - Satuhetket kirjastossa, päiväkodeissa ja puistoissa varhaiskasvatuksen lapsille
 - Yhteiset tapahtumat, esimerkiksi pehmoleluseikkailu
 - Näyttelytilojen varaus varhaiskasvatuksen lasten töille
-

Muut yhteistyötahot:

- Kriivarin koulun liikuntasali käytössä, kun remontti valmistuu.
- Jokaisesta päiväkodista on valittu liikuntavastaava, joka vastaa lasten liikkumisen edistämisestä ja järjestämisestä päiväkodin arjessa.
- Haka järjesti 5 -vuotiaille ohjatun luisteluvuoron 10.9.2025 aamupäivällä.
- Seurakunnan kanssa tehdään yhteistyötä. Tällä kaudella valitaan seurakunnan tarjoamista eri vaihtoehtoista päiväkodille sopiva toiminta.
- Kriivarin päiväkoti tekee yhteistyötä Kriivarin alueen perhepäivähoitajien kanssa. Hoitajia kutsutaan päiväkodin tapahtumiin ja esim. metsäretkille mukaan.

10. LUKUVUODEN TAPAHTUMAT JA RETKET

Päiväkodin kehittämispäivät lukuvuonna 2025-2026:

2.1.2026 ja toinen kehittämispäivä touko- kesäkuussa.

Koko varhaiskasvatuksen yhteinen koulutuspäivä helmi- maaliskuussa

Kulttuuriset juhlat ja tapahtumat:

3.9. Päiväkodin vanhempainilta

6.11. Isänpäivän grillausta päiväkodilla

11.12. Joulujuhla

Toukokuussa äitienpäivän viettoa

Retket lähiympäristöön:

Metsäretket viikoittain. Kirjastoretket, retket puistoon. Koko varhaiskasvatuksen Olympialaiset toukokuussa.

Linja-autolla tehtävät retket:

21.8.2025 Paimion 700 v. juhlakonsertti/ Puistopartio Paimion kesäteatterilla

Suunnitelmissa/ toiveissa retki Turun konserttitalolle seuraamaan Filharmonisen orkesterin harjoituksia.

Kevätretki huhti- toukokuussa.

11. TYÖHYVINVOINTI

- Hyvinvointi ja työn imu
- Henkilöstön osaaminen ja koulutus
- Open Minds –koulutuskokonaisuus

Hyvinvointi ja työn imu

Työhyvinvointi rakentuu terveyden, osaamisen, työn, työympäristön, työyhteisön ja johtamisen tekijöistä. Strateginen työhyvinvointisuunnitelma tukee varhaiskasvatuksen johtamistyötä ja sen tavoitteena on:

- Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin vahvistaminen ja työviihtyvyyden edistäminen
- Työn imun, pito- ja vetovoiman lisääminen
- Sairauspoissaolojen vähentäminen
- Työnantajaimagon ja palvelun laadun parantaminen
- Taloudellisten säästöjen saavuttaminen

Tavoitteiden saavuttamiseksi otetaan käyttöön työhyvinvointijohtamisen vuosikello, joka:

- Mahdollistaa työhyvinvoinnin pitkäjänteisen ja systemaattisen suunnittelun
 - Varmistaa, että henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan läpi koko toimintavuoden
-

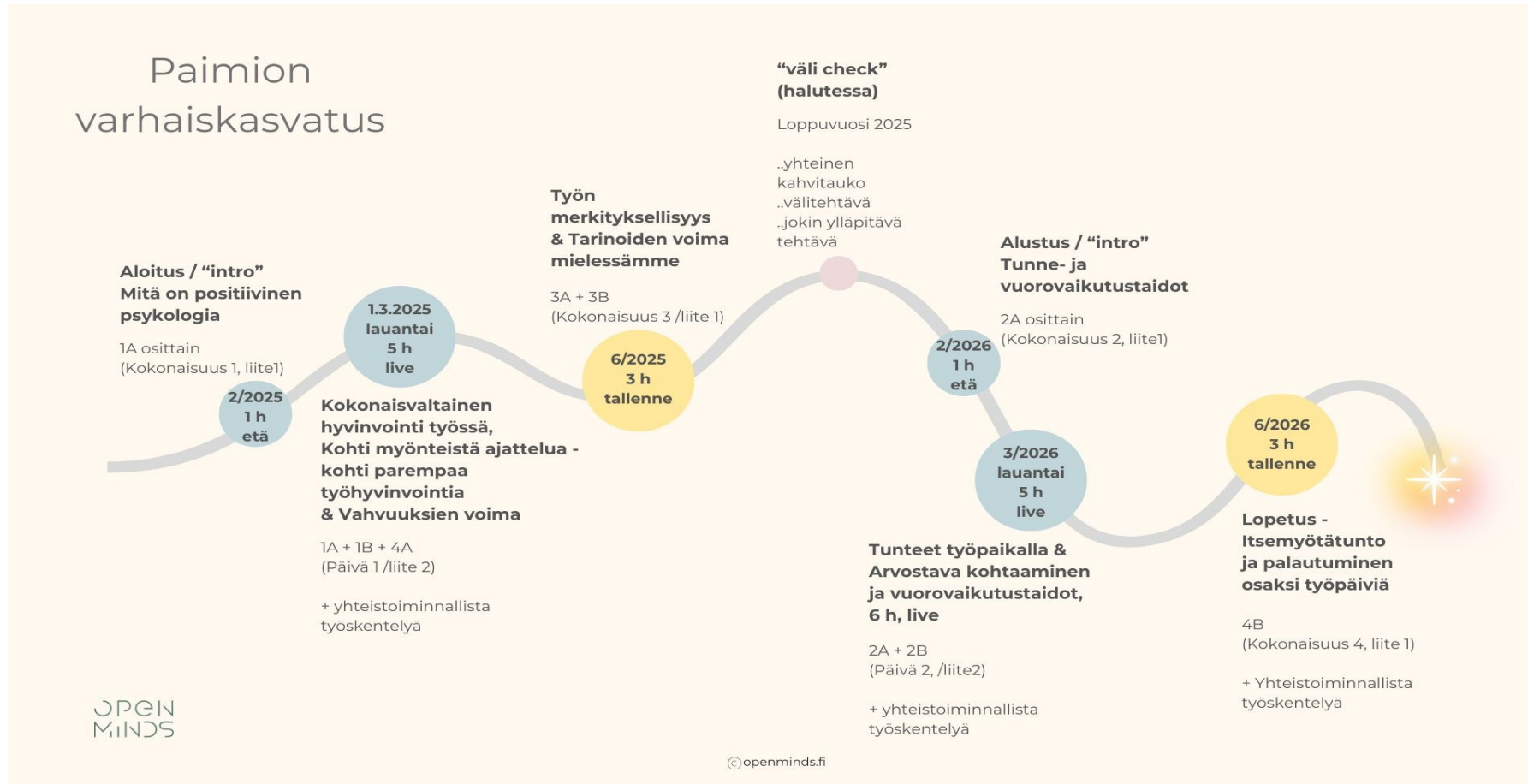
Henkilöstön osaaminen ja koulutus

Koulutustyöryhmä suunnittelee ja valmistelee koulutukset tarpeiden mukaan

- Henkilöstön tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioidaan koulutuksia suunniteltaessa
 - Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti
 - Uuden työntekijän perehdytys esim. mentorointimallin mukaan
 - Osaamisen jakaminen työyhteisöissä
 - Pedagogiset palaverit eri ammattiryhmille
 - Kehittämispäivät ja kehittämisillat
 - Jatkokouluttautumisen tukeminen
-

Open Minds koulutuskokonaisuus

- Paimion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu työhyvinvointia käsittelevään koulutuskokonaisuuteen 2024-2026.

KIITOS!

